

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการรับชมรายการสารคดีโทรทัศน์ของชาวกรุงเทพมหานคร โดยเก็บข้อมูลจากผู้ชมรายการสารคดีโทรทัศน์ในกรุงเทพฯ ทั้งสิ้น 400 คน ด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรเพื่อทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติไค-สแควร์ (chi-square)

ผลการวิจัย พบว่า ลักษณะประชากรของผู้ชมรายการสารคดีโทรทัศน์ชาวกรุงเทพฯ ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-30 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นนักเรียน/นักศึกษา และมีรายได้ในช่วง 5,000-15,000 บาท

ปัจจัยที่มีผลต่อการรับชมรายการสารคดีโทรทัศน์ของชาวกรุงเทพฯ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ปัจจัยด้านเนื้อหารายการ ปัจจัยด้านเทคนิคการผลิต และปัจจัยด้านช่วงเวลาออกอากาศ ความยาว และความถี่ ส่วนปัจจัยด้านประเภท และรูปแบบรายการสารคดีโทรทัศน์ มีผลต่อการรับชมอยู่ในระดับปานกลาง

ประเภทรายการที่มีผลต่อการรับชมในระดับมาก ได้แก่ สารคดีธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม รองลงมาได้แก่ สารคดีวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รูปแบบรายการที่มีผลต่อการรับชมในระดับมาก ได้แก่ แบบบรรยายประกอบภาพ รองลงมา ได้แก่ แบบผสมผสาน และแบบเล่าเรื่อง เนื้อหารายการสารคดีที่มีผลต่อการรับชมในระดับมาก ได้แก่ เทคโนโลยี หรือสิ่งที่แปลกใหม่ทันสมัย รองลงมา ได้แก่ เรื่องราวใกล้ตัวในชีวิตประจำวัน ส่วนเทคนิคการผลิตรายการสารคดีที่มีผลต่อการรับชมในระดับมาก ได้แก่ มุมกล้องของสารคดีสวยงาม รองลงมาได้แก่ เสียงบรรยายเหมาะสมกับรายการสารคดี สำหรับช่วงเวลาออกอากาศ ความยาว และความถี่ ที่มีผลต่อการรับชมในระดับมากได้แก่ ช่วงเวลากลางคืน (19.00 น.-22.00 น.) มีความยาวของรายการสารคดีประมาณ 15-30 นาที และมีความถี่ในการออกอากาศ 1-3 ครั้ง/สัปดาห์

นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ชมชาวกรุงเทพฯ ส่วนใหญ่ มีระยะเวลาที่ชมรายการสารคดีโทรทัศน์มากกว่า 4 ปี มีเหตุผลในการรับชม คือ ถ้าเปิดพบและเป็นรายการที่น่าสนใจ มีสิ่งจูงใจสำคัญที่ทำให้เลือกชม ได้แก่ เนื้อเรื่อง/หัวข้อ นิยมเปิดรับชมรายการสารคดีทางช่อง 9 อสมท. และเปิดรับชมรายการสารคดีโทรทัศน์ในช่วงวันเสาร์-อาทิตย์ มีสถานที่เปิดรับชม คือ ที่บ้าน โดยเห็นว่ารายการสารคดีที่ออกอากาศในปัจจุบันมีคุณภาพพอใช้ได้ แต่มีปริมาณน้อยเกินไป

This thesis investigates factors affecting Bangkokians' reception of documentary TV programs. The data were collected from a research population of 400 Bangkokians in regard to their reception of documentary TV programs. The research population was chosen by the method of sample random sampling. Data were collected by administering a questionnaire to respondents.

The data collected were analyzed, formulated and tabulated in the form of frequency, percentages, mean, and standard deviations. The hypothesis for this thesis governing the relationships between variables was tested through an application of the chi-square method.

Findings are as follows:

In regard to the demographic characteristics of the Bangkokian respondents viewing documentary TV programs, the majority are between the ages of twenty-one and thirty. They are either holders of bachelor's degrees or students. Finally, their monthly incomes are between 5,000 and 15,000 baht.

The most significant factors affecting the reception of documentary TV programs on the part of the respondents are the factors of contents, techniques, time of broadcast, length of broadcast and frequency of broadcast. The factors of types and styles of the documentary TV programs under investigation determined reception by the respondents at a moderate level.

The most significant types of documentary programs affecting these Bangkokians' reception of documentary TV programs are the nature and environmental documentaries. Next in descending order of significance come the science and technology documentaries.

The most significant style affecting these Bangkokians' reception of documentary TV programs is the illustrated lecture style. Next in descending order of significance come the mixed media and narrative styles.

The most significant content affecting these Bangkokians' reception of documentary TV programs is content pertaining to new technology as it affects modern life. Next in descending order of significance is content concerned with daily life.

The most significant techniques affecting Bangkokians' reception of documentary TV programs are camera angles from various perspectives as found in quality documentaries. Next in descending order of significance in regard to techniques is the voice of the narrator as synchronized with narrative sequence.

The most significant time of broadcast, program length and program frequency affecting these Bangkokians' reception of documentary TV program is at night (7.00-10.00 P.M.), with a length of fifteen to thirty minutes and at a frequency of one to three times per week.

In addition, it was found that the majority of respondents had been viewing the Documentary TV Programs for over four years. It was additionally found that the respondents are motivated to select programs by reference to themes and subjects with their favorite channel being Modern 9 TV, which they view at the same day of the week and at their homes. The opinion about the present documentary program series is fairly good, but few respondents are enthusiastic.